

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 28
van **STEVEN COENEGRACHTS**
datum: 18 oktober 2019

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Bejaging everzwijnen - Administratieve overlast en kosten

Sinds het uitbreken van de Afrikaanse varkenspest bij everzwijnen in het zuiden van Wallonië bestaat er ook in Vlaanderen een verhoogde waakzaamheid om te voorkomen dat het virus overslaat op onze gedomesticeerde varkens. Daarom zijn er extra maatregelen genomen met betrekking tot de bejaging van evers in Vlaanderen.

Dit leidt evenwel tot een administratieve rompslomp met bijhorende testen bij het schieten van het everzwijn. Deze test, naar de ziekte van Aujeszky, klassieke varkenspest, Afrikaanse varkenspest, brucellose, tuberculose of tick borne encephalitis, gebeurt door staalname van tonsils, stuk van de milt, stuk van de nieren, een bloedstaal enzovoort. De dierenarts ontvangt hiervoor een vergoeding van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) van 35 euro voor het verrichten van de bloed- en weefselstaalname en verplaatsingskosten aan 0,3169 euro per kilometer.

In de praktijk zien we echter dat deze stalen worden afgenomen door de jager zelf, die het staal op zijn beurt binnenbrengt naar de dierenarts. Daarnaast mag de ontweiding niet meer in het bos gebeuren en mag ook het slachtafval nadien niet meer teruggebracht worden naar het bos. Alles moet mee naar huis. Slechts op enkele plaatsen is er een inzamelpunt waar het afval naartoe kan. Voor licentiehouders van jachtverpachtingen door ANB is dat bij een plaatselijke boswachter. Enkele wildbeheerseenheden hebben hier ook een centraal punt voor, maar dat is op basis van goede wil bij een van de leden thuis.

Het volgende probleem dat zich dan voordoet zijn de testen (trichinellabacterie) die de jagers op eigen initiatief en op eigen kosten moeten doen. Er is een wildbeheerseenheid (WBE) (Zwarte Beek) die voor hun leden vier offertes heeft aangevraagd bij labo's voor het testen ervan. De WBE voorziet op eigen kosten in zakjes voor de staalnames, en kan testen laten uitvoeren voor 7 euro indien de stalen per 10 worden binnengebracht bij het labo. Indien individuele jagers één staal willen laten testen, is de kostprijs 45 euro, exclusief verzending.

Tot slot is er nog het probleem dat na het testen de everzwijnen slechts beperkt mogen worden verhandeld. Hierbij is een trichinetest verplicht. Het vlees mag echter niet verkocht worden aan de detailhandel, groothandel en horeca. De afzetmarkt is dus zeer beperkt. Gevolg: jagers schieten geen varkens als de diepvries vol zit, want ze krijgen hun vlees nauwelijks kwijt.

1. Kan er een centraal inzamelpunt komen in containerparken waar jagers gratis het slachtafval van everzwijnen naartoe kunnen brengen?

Zo ja, op welke termijn zal de minister dit realiseren?

Zo neen, waarom neemt de minister het risico dat jagers de zware administratieve lasten onvoldoende zullen naleven?

2.
 - a) Hoeveel van deze testen op afgeschoten evers werden inmiddels afgenomen?
 - b) Hoeveel bedragen de geschatte totale kosten die jagers hiervoor hebben moeten ophoesten?
 - c) Zal de minister maatregelen nemen om deze kosten te drukken?
 - d) Wordt in het bijzonder gedacht aan het verdelen van (een al dan niet gelimiteerd aantal) gratis testen?
3. Is de minister voorstander van het versoepelen van het verkoopverbod van everzwijnenvlees door jagers aan detailhandel/groothandel/horeca en pouliers?
Zo ja, onder welke voorwaarden kan dat volgens haar gebeuren?
4. Klopt het dat deze soepelere verkoop op basis van een Europese richtlijn toegestaan is en bijvoorbeeld in Nederland op die manier wordt toegepast?
Zo ja, waarom kan het Nederlandse voorbeeld in Vlaanderen niet worden toegepast?
5. Hoe zal de minister dan trachten te voorkomen dat jagers ontmoedigd worden om everzwijnen te schieten en erover waken dat het risico op overdracht van het AVP-virus toch kordaat ingedijkt blijft?

ANTWOORD

op vraag nr. 28 van 18 oktober 2019

van **STEVEN COENEGRACHTS**

1. Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) heeft samen met de jachtsector een plan van aanpak uitgewerkt om de delen van everzwijnen die niet voor consumptie gebruikt worden (ingewanden, koppen, beenderen, huiden), op een gestructureerde wijze te verzamelen om vervolgens aan te bieden voor verwerking door het erkend destructiebedrijf Rendac. Voor everzwijnen die geschoten worden op de terreinen van ANB zijn verzamelplaatsen aangeduid in enkele ANB loodsen. Voor everzwijnen die geschoten worden op privéterrein, werden door de Hubertus Vereniging Vlaanderen verzamelplaatsen voorgesteld, afgestemd op de noden van de plaatselijke jagers.

ANB voorziet op alle verzamelplaatsen diepvriezers om het materiaal in te stockeren in afwachting van de ophaling, geschikte tonnen om het materiaal aan te bieden en in een abonnement voor de ophaling door Rendac.

Het ANB is steeds bereid, op vraag van de jachtsector en indien dit praktisch realiseerbaar is, een herlokalisatie van een verzamelpunt, eventueel naar een lokaal containerpark, in overweging te nemen. Het is evenwel mijn uitdrukkelijke wens om daarbij de kosten niet onnodig te laten oplopen.

2. a) In het kader van de actieve bewaking van ziekten bij in het wild levende dieren werden in 2018 stalen van 649 everzwijnen geanalyseerd voor klassieke Varkenspest, Afrikaanse varkenspest, Brucellose en Aujeszky. In 2019 werden reeds stalen van 421 everzwijnen geanalyseerd. De analyse voor Trichinella behoort niet tot het bewakingsprogramma van de Vlaamse overheid. De Trichinella analyse is een verplichting die is ingebouwd in de wetgeving inzake voedselveiligheid en is een federale bevoegdheid.

- b) De kosten voor de actieve bewaking van klassieke Varkenspest, Afrikaanse varkenspest, Brucellose en Aujeszky worden volledig gedragen door de Vlaamse overheid.

De kosten voor Trichinella analyse vallen ten koste van de jager, maar gelet op de bevoegdheid van de federale overheid beschik ik niet over het gevraagde cijfermateriaal.

- c-d) De enige analysekosten voor de jager komen voort uit de verplichtingen inzake voedselveiligheid van de federale overheid.

3. Ik ben van mening dat het wenselijk is om het wildbraad van de geschoten dieren zo optimaal mogelijk te benutten. Het verspillen van voedsel moet om ecologische redenen vermeden worden. Voedselveiligheid en handel in voedingsmiddelen vallen evenwel niet onder mijn bevoegdheid. Ik moet u daarvoor doorverwijzen naar mijn federale collega die hiervoor wel bevoegd is.

4. Zie antwoord op deelvraag 3.

5. Binnen mijn bevoegdheid probeer ik het everzwijnbeheer zo goed als mogelijk te optimaliseren, rekening houdend met alle maatschappelijke noden. De jachtwetgeving

en de wildedierenziektewetgeving bieden een breed instrumentarium om dit te realiseren. Ik ben ervan overtuigd dat jagers hun maatschappelijke rol als wildbeheerder met zorg zullen blijven vervullen.

Voor wat betreft het inperken van het risico op uitbraak van het AVP-virus werkt het Agentschap Natuur en Bos samen met alle betrokken actoren aan een draaiboek, waarin zowel bewaking, preventie als crisismanagement uitgewerkt worden.